Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА ОБЩИЯ СЪД (първи състав)

6 октомври 2015 година*

„Финансова помощ — Шеста рамкова програма за научни изследвания, технологично развитие и демонстрационни дейности — Възстановяване въз основа на резултатите от финансов одит на сумите, изплатени от Комисията по силата на договор за научни изследвания — Прихващане на вземания — Частично изменение на квалификацията на жалбата — Искане за установяване, че вземане по договор не съществува — Арбитражна клауза — Допустими разходи — Неоснователно обогатяване — Задължение за мотивиране“

По дело T-216/12,

Technion — Israel Institute of Technology, установен в Хайфа (Израел),

Technion Research & Development Foundation Ltd, установена в Хайфа,

за които се явява D. Grisay, адвокат,

жалбоподатели,

срещу

Европейска комисия, за която се явяват D. Calciu и F. Moro, в качеството на представители, подпомагани първоначално от L. Defalque и S. Woog, впоследствие от L. Defalque и J. Thiry, адвокати,

ответник,

с предмет, от една страна, искане за отмяна на основание на член 263 ДФЕС на решението на Комисията за прихващане, съдържащо се в писмото от 13 март 2012 г., изпратено на Technion — Israel Institute of Technology, за да бъде възстановена сумата от 97 118,69 eur, съответстваща на размера на коригираните суми по договор № 034984 (Mosaica), ведно с лихвата, в резултат на заключението на финансов одит във връзка именно с този договор, сключен въз основа на Шеста рамкова програма за научни изследвания, технологично развитие и демонстрационни дейности, допринасяща за създаването на европейско пространство за научни изследвания и иновации (2002—2006 г.), и от друга страна, искане на основание член 272 ДФЕС да се установи, че вземането, което Комисията твърди, че има срещу Technion въз основа на договора Mosaica и е предмет на спорното прихващане, не съществува,

ОБЩИЯТ СЪД (първи състав),

състоящ се от: H. Kanninen, председател, I. Pelikánová и E. Buttigieg (докладчик), съдии,

секретар: S. Bukšek Tomac, администратор,

* Език на производството: френски.

след писмената фаза на производството и след съдебното заседание от 29 април 2015 г.

постанови настоящото

Решение

Обстоятелства, предхождащи спора

1 Член 71, параграфи 1—3 от Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 на Съвета от 25 юни 2002 година относно Финансовия регламент, приложим за общия бюджет на Европейските общности (ОВ L 248, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 1, том 3, стр. 198) (наричан по-нататък „Финансовият регламент“) гласи:

„1. Установяването на вземане представлява действие, чрез което оправомощеният или вторично оправомощеният разпоредител с бюджетни кредити:

а) проверява наличието на задължението;

б) определя или проверява действителността и размера на задължението;

в) проверява условията, при които задължението е изискуемо.

2. Собствените ресурси, предоставяни на Комисията, както и всички вземания, които са определени като безспорни, ликвидни и изискуеми, се установяват чрез нареждане за събиране на вземания до счетоводителя, последвано от дебитно известие, изпратено на длъжника, като и двете се съставят от отговорен разпоредител с бюджетни кредити.

3. Недължимо платените суми се възстановяват“.

2 Според член 73, параграф 1 от Финансовия регламент:

„Счетоводителят предприема действия по надлежно установените от отговорния разпоредител с бюджетни кредити нареждания за събиране на вземания. Счетоводителят полага необходимата грижа, за да гарантира, че Общностите ще получат своите приходи и следи за опазване на техните права.

Счетоводителят пристъпва към събиране чрез прихващане с насрещно вземане, което Общностите имат към всеки длъжник, който от своя страна има безспорно, ликвидно и изискуемо вземане към Общностите“.

3 Според член 79 от Регламент (ЕО, Евратом) № 2342/2002 на Комисията от 23 декември 2002 година относно определянето на подробни правила за прилагането на финансовия регламент (ОВ L 357, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 1 том 4, стр. 3):

„За да установи дадено вземане, отговорният разпоредител с бюджетни кредити проверява дали:

а) вземането е сигурно и безусловно;

б) вземането е с установен размер в точно парично изражение;

в) вземането е изискуемо и не е обвързано със срок за плащане;

[…]“.

4 Според член 83 от Регламент № 2342/2002, изменен с Регламент (ЕО, Евратом) № 1248/2006 на Комисията от 7 август 2006 година (ОВ L 227, стр. 3; Специално издание на български език, 2007 г., глава 1, том 6, стр. 172):

„1. Когато длъжникът има по отношение на Общността сигурен дълг за дадена сума, изискуем и посочен в платежно нареждане, счетоводителят, след изтичане на крайната дата, посочена в член 78, параграф 3, буква б), пристъпва към компенсаторно връщане на установения дълг.

[…]

3. Компенсацията, посочена в параграф 1, има същия ефект като връщането и освобождава Общностите от размера на дълга и, когато е необходимо, дължимите лихви“.

5 Жалбоподателите, Technion — Israel Institute of Technology и Technion Research & Development Foundation Ltd (наричана по-нататък „TRDF“), са две образувания, развиващи дейност в областта на образованието и изследванията. По-специално Technion е институт за висше образование в областта на технологиите, създаден през 1912 г., а TRDF е създадена през 1952 г. фондация, принадлежаща изцяло на Technion и финансирана от него, която управлява финансовите и административните въпроси по проектите, в които участва Technion.

6 През декември 2003 г. и юли 2006 г. Technion, в качеството си на член на различни консорциуми на изпълнители, сключва с Комисията на Европейските общности, действаща от името на Европейската общност, четири договора в рамките на Шестата рамкова програма на Европейската общност за научни изследвания, технологично развитие и демонстрационни дейности, допринасящи за създаването на европейското пространство за научни изследвания и иновации (2002—2006 г.), а именно договора Terregov, подписан на 3 декември 2003 г. с номер 507749, договора Cocoon, подписан на 11 декември 2003 г. с номер 507126, договора Qualeg, подписан на 17 декември 2003 г. с номер 507767, и договора Mosaica, подписан на 24 юли 2006 г. с номер 034984.

7 Предмет на договора Mosaica е осъществяването на проект, наречен „Семантично насочен многостранен достъп до културното наследство в дух на сътрудничество (Mosaica)“ (Semantically Enhanced, Multifaceted, Collaborative Access to Cultural Heritage (Mosaica), включващ съвкупност от дейности, описани в приложение I към договора (наричан по-нататък „проектът“). Според член 4, параграф 2 от договора Mosaica срокът за изпълнение на проекта е 30 месеца, считано от 1 юни 2006 г.

8 Според член 5 от договора Mosaica Общността се задължава да окаже финансова помощ за проекта под формата на субсидия в бюджета.

9 В член 12 от договора Mosaica като приложимо право е посочено люксембургското право. В член 13 се предвижда освен това, че юрисдикциите на Европейския съюз, Съдът на ЕС или Общият съд имат изключителна компетентност за разглеждане на всички спорове между страните относно валидността, изпълнението или тълкуването на договора Mosaica.

10 Според член 14 от договора Mosaica общите условия в приложение II към него (наричани по-нататък „общите условия FP6“) са неразделна част от договора.

11 В член II.19, параграф 1 от общите условия FP6 е предвидено следното:

„Допустимите разходи за изпълнение на проекта трябва да отговарят на следните условия:

а) трябва да бъдат реални, икономични и необходими за изпълнението на проекта и

[…]

г) трябва да бъдат отразени в счетоводните документи на изпълнителя, който ги е направил […]. Счетоводните методи, използвани за отразяване на разходите и приходите, трябва да са съобразени със счетоводните стандарти на държавата, в която е установен изпълнителят, и да позволяват пряко съпоставяне на направените разходи и получените приходи при изпълнението на проекта и общите декларации за цялостната дейност на изпълнителя […]“.

12 В член II.19, параграф 2 от общите условия FP6 са посочени недопустимите разходи, които не могат да се свържат с проекта. Сред тях в буква д) фигурират направените или възстановени декларирани разходи във връзка с друг общностен проект, а в буква и), всички други разходи, които не отговарят на установените в член II.19, параграф 1 условия.

13 В член II.20, параграф 1 от общите условия FP6 преките разходи се определят като всички разходи, които отговарят на установените в посочения по-горе член II.19 условия, могат да се установят от изпълнителя в съответствие с неговата счетоводна система и могат да се свържат непосредствено с проекта.

14 В член II.24, параграф 1, буква а) от общите условия FP6 се предвижда по-конкретно, че когато Общността подпомага проекта чрез субсидия в бюджета, нейният принос трябва да се основава на възстановяване на претендираните от изпълнителя допустими разходи.

15 В член II.29, параграф 1 от общите условия FP6 се уточнява по-конкретно, че във всеки момент от срока на договора и до изтичането на пет години от приключването на проекта Комисията може да възлага одити във връзка с научни, финансови или технологични аспекти, свързани с правилното изпълнение на проекта и на договора. Според същата клауза сумите, дължими на Комисията въз основа на резултатите от тези одити, могат да се съберат по реда на член II.31 от общите условия FP6.

16 В член II.31, параграф 3 от общите условия FP6 се предвижда, че събирането може да се осъществи чрез прихващане с дължимите на изпълнителя суми, след като той бъде уведомен, или чрез задействане на финансова гаранция. Предварителното съгласие на изпълнителя не е необходимо.

17 С писмо от 29 април 2009 г. Комисията уведомява Technion за решението си да извърши финансов одит на претендираните по договорите Mosaica, Cocoon и Qualeg разходи на основание на член II.29 от общите условия FP6. Одитът трябва да се извърши от външно за Комисията одитно дружество (наричано по-нататък „одиторът“), което ще действа като неин представител.

18 На 10 май 2010 г. одиторът предава на Technion проектодоклад за одита. За всеки от договорите Terregov, Cocoon, Qualeg и Mosaica, които в крайна сметка са предмет на одит, одиторът предлага корекция на разходите, които Technion претендира от Комисията.

19 По-конкретно за договорите Cocoon, Terregov и Mosaica предлаганите корекции са за претендираните от Technion разходи за персонал за приноса на г-н K., който бил временно ангажиран от Technion за изпълнението на тези договори. По същество одиторът счита, че не е

възможно да установи дали разходите и времето за работата на г-н K., които Technion декларира на Комисията, са реални по смисъла на член II.19, параграф 1, буква а) от общите условия FP6, и изразява съмнения относно реалността на неговата работа. Поради това той заключава, че трябва да се отхвърлят именно всички преки разходи, които Technion претендира за работата на г-н K. по трите посочени по-горе договора. За договора Mosaica тези преки разходи възлизат на 81 487,38 eur.

20 На 10 юни 2010 г. Technion изпраща писмо на одитора, с което иска допълнителен срок от петнадесет дни, за да представи бележките си по проектодоклада за одита. Той иска също от одитора да му даде всички сведения относно свършената от г-н K. работа за други, различни от Technion, образувания, докато е бил нает от него на пълен работен ден.

21 С писмо от 19 юли 2010 г. Комисията дава съгласие за поисканото удължаване на срока. Тя уточнява освен това, че не е възможно да предостави копията на финансовите или административните документи относно свършената от г-н K. работа за други, различни от Technion образувания, тъй като те имат поверителен характер.

22 С писмо от 13 август 2010 г. Technion оспорва поверителния характер на посочените по-горе документи и иска поне частичен достъп до тях. За изчерпателност той уточнява освен това, че посочените в проектодоклада за одита и в писмото на Комисията от 19 юли 2010 г. данни не доказват надлежно фактите, за които е упрекван г-н K.

23 Комисията отговаря с писмо от 4 октомври 2010 г. В него тя посочва, че във връзка с финансираните от Съюза проекти, в които участва Technion и за които образувания, различни от него, са претендирали суми за работата на г-н K., може да му предостави копие от докладите за управление на проектите (project management reports, наричани по-нататък „ДУП“), тъй като те са изготвени от консорциуми, на които Technion е член, и следователно съдържанието им му е известно. Комисията прилага към писмото копие на третия ДУП за проекта Qualeg и на първия ДУП за проекта Mosaica.

24 Комисията обаче посочва, че за документите, получени в рамките на одити на членове на други консорциуми във връзка с проекти, в които Technion не участва, както и за документите, получени в рамките на разследване, се прилага изключението, предвидено в член 4 от Регламент (ЕО) № 1049/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2001 година относно публичния достъп до документи на Европейския парламент, на Съвета и на Комисията (ОВ L 145, стр. 43; Специално издание на български език, 2007 г., глава 1, том 3, стр. 76), което се отнася до защита на целите на дейности по инспектиране, разследване и одит.

25 Накрая, Комисията дава на Technion допълнителен петнадесетдневен срок, считано от датата на получаването на писмото от 4 октомври 2010 г., за да може да се запознае с приложените към него два документа.

26 С писмо от 18 октомври 2010 г. Technion внася потвърждение на заявлението за достъп до спорните документи.

27 В писмо до Комисията от 19 октомври 2010 г. Technion подчертава, че нейната позиция не му позволява да формулира становище относно съдържанието на спорните документи, въз основа на които в проектодоклада за одита е направен изводът, че всички свързани с плащането на г-н K. разходи следва да се отхвърлят, и противоречи на принципите на правото на защита и на състезателното начало. Technion добавя, че данните, изпратени от Комисията с писмата от 19 юли и 4 октомври 2010 г., както и проектодокладът за одита, не доказват надлежно фактите, за които е упрекван г-н K. Накрая Technion посочва, че чака предложение за дата за определяне на заключителната среща на одитната процедура.

28 С писмо от 26 октомври 2010 г. генералният секретариат на Комисията уведомява Technion, че е получил неговото потвърждение на заявлението за достъп до документите и че отговор на заявлението ще му бъде изпратен в срок от 15 работни дни.

29 С писма от 18 ноември и 9 декември 2010 г. генералният секретариат на Комисията съобщава, че за да отговори на посоченото заявление за достъп до документите, трябва да продължи срока, предвиден в член 8, параграф 1 от Регламент № 1049/2001.

30 С решение от 30 юни 2011 г. генералният секретар на Комисията потвърждава отказа за разрешаване на достъп на Technion до спорните документи.

31 С писмо от 2 август 2011 г. Комисията уведомява Technion, че потвърждава изводите в одитния доклад относно необходимите корекции, които трябва да се направят, като прилага копие от този доклад и посочва, че счита одита за приключен. В това писмо Комисията уточнява, че Technion е имал възможност да представи становището си, независимо че формално не е направил това и че тя все пак разбирала, че Technion не е напълно съгласен с изводите в одитния доклад. Комисията уточнява също, че корекциите ще бъдат направени по-късно с оглед на бъдещи плащания или чрез нареждане за събиране на вземания.

32 С писмо от 26 август 2011 г. жалбоподателите оспорват изводите в одитния доклад, уведомяват Комисията за намерението си да подадат жалба срещу решението от 30 юни 2011 г. и искат одитното производство да бъде спряно до постановяване на съдебното решение.

33 На 9 септември 2011 г. жалбоподателите подават жалба за отмяна на решението от 30 юни 2011 г., заведена под номерT-480/11. Тази жалба е отхвърлена с решение от 12 май 2015 г., Technion и Technion Research & Development Foundation/Комисия (T-480/11, Сб., EU:T:2015:272).

34 С писмо от 22 септември 2011 г. Комисията отговаря на жалбоподателите, че не може да уважи искането им за спиране на одитното производство, тъй като според нея документите, които са им били изпратени, доказват в достатъчна степен, че декларираните от Technion време и разходи не са достоверни.

35 На 11 октомври 2011 г. жалбоподателите подават жалба за отмяна на решението, което според тях съдържало писмото на Комисията от 2 август 2011 г., заведена под номер T-546/11. Тази жалба е отхвърлена като недопустима с определение от 14 юни 2012 г., Technion и Technion Research & Development Foundation/Комисия (T-546/11, EU:T:2012:303).

36 С писмо от 19 октомври 2011 г. Комисията уведомява Technion за намерението си да събере сумата от 97 106,72 eur, съответстваща на общата сума на корекциите за договора Mosaica, резултат от одитния доклад. В това писмо се уточнява, че ако в срок от две седмици Technion не направи други възражения, Комисията ще му изпрати дебитно известие. В писмото се уточнява освен това, че за дължимите на Комисията суми, както и за лихвата за забава, може да се направи прихващане или те ще бъдат събрани чрез принудително изпълнение.

37 С писмо от 2 ноември 2011 г. жалбоподателите искат от Комисията да спре производството за събиране на вземането до постановяване на решение по дело T-546/11.

38 На 21 декември 2011 г. жалбоподателите подават жалба за отмяна на решението, което според тях съдържало писмото на Комисията от 19 октомври 2011 г., заведена под номер T-657/11. Тази жалба е отхвърлена като недопустима с определение от 6 септември 2012 г., Technion и Technion Research & Development Foundation/Комисия (T-657/11, EU:T:2012:411).

39 В отговор по-конкретно на писмото от 2 ноември 2011 г., с писмо от 22 декември 2011 г. Комисията посочва, че поради липсата на данни, въз основа на които да могат да се изменят изводите в одитния доклад, тя не може да спре изпълнителните действия, нито да отложи издаването на нареждането за събиране на вземания, за което съобщава в писмото си от 19 октомври 2011 г.

40 На 19 януари 2012 г. Комисията издава срещу Technion дебитно известие № 3241200225 за сумата 97 106,72 eur, като определя краен срок за плащане 5 март 2012 г.

41 С писмо от 13 март 2012 г. Комисията съобщава на Technion решението си на основание на член 73, параграф 1 от Финансовия регламент в двуседмичен срок да направи прихващане на сумата от 130 000 eur, която тя дължи на Technion въз основа на три договора, означени като PCIG10-GA-2011-303921-NLO, PIRG05-GA-2009-249084 AC Removal Mechanism и PCIG10-GA-2011-304020-CHAMP RNA HEL, и сумата от 97 118,69 eur, която Technion ѝ дължи въз основа на договора Mosaica, ведно с лихвата за забава (наричано по-нататък „обжалваното решение“). Дебитното известие от 19 януари 2012 г. е приложено към това писмо.

Производство и искания на страните

42 На 18 май 2012 г. жалбоподателите подават в секретариата на Общия съд настоящата жалба на основание член 263 ДФЕС, с която искат отмяна на обжалваното решение.

43 След подаване на дупликата от Комисията, с молба, депозирана в секретариата на Общия съд на 25 декември 2012 г., жалбоподателите искат съдът да им разреши да отговорят на дупликата, за да поправят съдържаща се в репликата фактическа грешка и да обяснят защо тази грешка не се отразява на доводите им.

44 С решение от 11 януари 2013 г. председателят на първи състав на Общия съд разрешава на жалбоподателите да отговорят на дупликата, като уточнява, че отговорът им трябва да се ограничи до обстоятелствата, посочени в писмото от 25 декември 2012 г.

45 Жалбоподателите представят отговора си на дупликата на 6 февруари 2013 г., а Комисията представя становището си по допълнителното изложение на жалбоподателите на 8 март 2013 г.

46 По доклад на съдията докладчик Общият съд (първи състав) решава да открие устната фаза на производството и в рамките на процесуално-организационните действия по член 64 от Процедурния правилник на Общия съд от 2 май 1991 г. задава писмено въпроси на страните, на които те отговарят в определения срок.

47 Устните състезания и отговорите на страните на поставените от Общия съд въпроси са изслушани в съдебното заседание, проведено на 29 април 2015 г.

48 В жалбата си жалбоподателите искат от Общия съд:

— да отмени обжалваното решение,

— да осъди Комисията да заплати съдебните разноски.

49 В репликата си жалбоподателите искат освен това Общият съд да разпореди на Комисията да изплати на Technion неоснователно задържаните въз основа на обжалваното решение суми.

50 В писмената си защита Комисията иска от Общия съд:

— да отхвърли жалбата по отношение на TRDF като недопустима;

— да отхвърли жалбата по отношение на Technion като неоснователна,

— да осъди жалбоподателите да заплатят съдебните разноски.

51 В дупликата Комисията иска от Общия съд да отхвърли като недопустимо искането, направено от жалбоподателите в репликата.

От правна страна

По предмета на жалбата

52 Настоящата жалба е на основание член 263 ДФЕС и както изрично се посочва в уводната ѝ част и в диспозитива ѝ, формално предметът ѝ е искане за отмяна на обжалваното решение. По същество жалбоподателите повдигат три основания в подкрепа на жалбата си, „основание, изведено от явна грешка в преценката на Комисията“, основание, изведено от липсата на мотиви на обжалваното решение, и основание, изведено от нарушение на принципа на забрана на неоснователното обогатяване.

53 Изричното посочване на член 263 ДФЕС като правно основание на жалбата и заглавията на посочените в подкрепа на жалбата основания са покана към Общия съд да упражни контролните си правомощия по отношение на законосъобразността на обжалваното решение. Във връзка с естеството на това решение следва да се напомни, че акт като обжалваното решение, чрез който Комисията прави извънсъдебно прихващане между дълговете и вземанията, произтичащи от различни правоотношения с едно и също лице, е акт, който може да бъде обжалван по смисъла на член 263 ДФЕС (вж. в този смисъл решения от 10 юли 2003 г., Комисия/CCRE, C-87/01 P, Rec, EU:C:2003:400, т. 45, от 8 октомври 2008 г., Helkon Media/Комисия, T-122/06, EU:T:2008:418, т. 46 и от 8 ноември 2011 г., Walton/Комисия, T-37/08, Сб., EU:T:2011:640, т. 25). Когато се произнася по такава жалба за отмяна, Общият съд следва да разгледа законосъобразността на решение за прихващане с оглед на неговите правни последици, свързани с липсата на ефективно плащане на спорните суми на жалбоподателя (вж. в този смисъл решения Helkon Media/Комисия, посочено по-горе, EU:T:2008:418, т. 46 и Walton/Комисия, посочено по-горе, EU:T:2011:640, т. 25).

54 Трябва обаче да се отбележи, че след като жалбоподателите повдигат „основание, изведено от явна грешка в преценката на Комисията“, трябва да се счита, че те искат от Общия съд на основание член 272 ДФЕС да приеме за установено, че вземането, което Комисията твърди, че има срещу Technion по силата на договора Mosaica, предмет на спорното прихващане (наричано по-нататък „спорното договорно вземане“), не съществува. По-конкретно жалбоподателите оспорват изводите в одитния доклад, че престациите на г-н K. не са „реални“ по смисъла на член II.19, параграф 1, буква а) от общите условия FP6, и за да подкрепят доводите си, прилагат към жалбата копия от сключените между Technion и Комисията договори, по-конкретно, копие от договора Mosaica.

55 Следователно с настоящата жалба се цели не само отмяна на обжалваното решение, но и установяване от Общия съд, че Комисията няма срещу Technion спорното договорно вземане.

56 В отговора си на писмен въпрос на Общия съд (вж. точка 46 по-горе) жалбоподателите потвърждават това разбиране за двойния предмет на подадената жалба, включващ по-специално искане за отмяна на обжалваното решение и установителен иск, по който Общият съд да приеме за установено, че спорното договорно вземане не съществува.

57 Доколкото, от една страна, при разглеждане на жалба за отмяна на основание на член 263 ДФЕС съдът на Съюза не е компетентен да се произнася по установителни искове (вж. в този смисъл определение от 9 декември 2003 г., Италия/Комисия, C-224/03, EU:C:2003:658, т. 20 и 21), и от друга страна, в член 13 от договора Mosaica има арбитражна клауза по смисъла на член 272 ДФЕС, въз основа на която съдът на Съюза има изключителна компетентност за разглеждане на всички спорове между страните относно валидността, изпълнението или тълкуването на този договор, следва да се провери дали в случая е възможно частично изменение на квалификацията на настоящата жалба, като се приеме, че тя се основава както на член 263 ДФЕС, с искане за отмяна на обжалваното решение, така и на член 272 ДФЕС, с искане да се установи, че Комисията няма спорното договорно вземане. Наистина, тъй като по силата на член 272 ДФЕС съдът на Съюза има право на пълен съдебен контрол, въз основа на което, за разлика от съда, сезиран на основание на член 263 ДФЕС, който се произнася само по законосъобразността, той може въз основа на арбитражна клауза да се произнася по всякакви искове (вж. в този смисъл решение от 26 февруари 2015 г., Planet/Комисия, C-564/13 P, Сб., EU:C:2015:124, т. 21—27 и заключение на генералния адвокат Kokott по дело Planet/Комисия, C-564/13 P, Сб., C:2014:2352, т. 19—22), посоченият член 272 ДФЕС е точното правно основание за постановяване на решение по искането на жалбоподателите за установяване, че спорното договорно вземане не съществува.

58 Колкото до възможността за частично изменение на квалификацията на настоящата жалба, така че същата да се счита подадена на основание на член 272 ДФЕС, следва да се припомни, че според утвърдената съдебна практика, когато е сезиран с жалба за отмяна или с иск за обезщетение, при положение че в действителност спорът има договорен характер, Общият съд изменя правната квалификация на жалбата, ако са налице условията за такова изменение (решение от 19 септември 2001 г., Lecureur/Комисия, T-26/00, Rec, EU:T:2001:222, т. 38, определение от 10 май 2004 г., Musée Grévin/Комисия, T-314/03 и T-378/03, Rec, EU:T:2004:139, т. 88 и решение от 17 юни 2010 г. CEVA/Комисия, T-428/07 и T-455/07, Сб., EU:T:2010:240, т. 57).

59 Обратно, при наличието на спор от договорно естество Общият съд смята, че не е възможно той да измени правната квалификация на жалба за отмяна, когато изричната воля на жалбоподателя да не основе искането си на член 272 ДФЕС не допуска такова изменение на правната квалификация или когато в жалбата не се сочи никакво основание, изведено от нарушаването на нормите, уреждащи спорното договорно отношение, независимо дали става въпрос за договорни клаузи, или за разпоредби на посочения в договора национален закон (вж. решение CEVA/Комисия, т. 58 по-горе, EU:T:2010:240, т. 59 и цитираната съдебна практика).

60 От това следва, че изменение на правната квалификация на жалбата е възможно, без да се засегне правото на защита на ответната институция, ако, от една страна, жалбоподателят изрично не се противопоставя, и от друга страна, в жалбата е предявено поне едно основание, изведено от нарушение на нормите, уреждащи спорното договорно отношение в съответствие с разпоредбите на член 44, параграф 1, буква в) от Процедурния правилник от 2 май 1991 г. Тези две условия са кумулативни (вж. в този смисъл решение от 24 октомври 2014 г., Technische Universität Dresden/Комисия, T-29/11, Сб., EU:T:2014:912, т. 44).

61 В настоящия случай, от една страна, в отговора си на поставения от Общия съд писмен въпрос (вж. точка 46 по-горе), жалбоподателите изразяват съгласието си за частично изменение на квалификацията на жалбата.

62 От друга страна, както вече беше посочено по-горе в точка 54, жалбоподателите оспорват съществуването на спорното договорно вземане, позовавайки се изрично на член II.19, параграф 1 от общите условия FP6.

63 Следва освен това да се отбележи, че в писмената защита Комисията описва подробно договора Mosaica, като набляга на клаузите, които имали значение за решаването на спора. Освен това тя излага доводите си, че Technion не е изпълнил задълженията си по член II.19 от общите условия FP6, който според Комисията ограничава финансовото участие на Съюза до допустимите разходи, т.е. до реалните и обосновани разходи. От тези доводи се установява, че Комисията е разбрала, че по същество жалбоподателите оспорват съществуването на спорното договорно вземане и при това положение е могла да осигури ефективно защитата си в писмената си защита. Впрочем в съдебното заседание Комисията заявява, че при частично изменение на квалификацията на жалбата, правото ѝ на защита няма да бъде засегнато.

64 В съдебното заседание Комисията обаче заявява, че не е съгласна с частичното изменение на квалификацията на жалбата.

65 По-конкретно, на първо място, Комисията твърди, че както следва от решения Комисия/CCRE, точка 53 по-горе (EU:C:2003:400) и Helkon Media/Комисия, точка 53 по-горе (EU:T:2008:418), валидността на решение за прихващане не може да се оспорва в производство по член 263 ДФЕС.

66 Тези доводи не поставят под въпрос частичното изменение на квалификацията в конкретния случай, тъй като целта на това изменение не е да се даде възможност на Общия съд да провери валидността на обжалваното решение. Тази проверка е възможна без изменение на квалификацията, на основание на член 263 ДФЕС, който е посочен изрично като правно основание на подадената жалба. Целта на направеното в случая частично изменение на квалификацията е да се даде възможност на Общия съд да се произнесе по установителния иск на жалбоподателите, с който целят да установят, че спорното договорно вземане не съществува. Тази възможност за частично изменение на квалификацията по никакъв начин не се поставя под въпрос в решения Комисия/CCRE, точка 53 по-горе (EU:C:2003:400) и Helkon Media/Комисия, точка 53 по-горе (EU:T:2008:418), на които се позовава Комисията.

67 На второ място, Комисията се позовава на факта, че в определения Technion и Technion Research & Development Foundation/Комисия, точка 35 по-горе (EU:T:2012:303) и Technion и Technion Research & Development Foundation/Комисия, точка 38 по-горе (EU:T:2012:411) Общият съд отказва да измени квалификацията на съответните жалби за отмяна, така че те да се считат за жалби на основание на член 272 ДФЕС, независимо от факта, че изложените в жалбите основания за отмяна са същите като изложените в настоящия случай.

68 Във връзка с това трябва да се отбележи, че не може да се прави никакъв паралел между делата, по които са постановени посочените по-горе определения, и настоящото дело. В посочените по-горе определения Общият съд установява, че жалбоподателите не са изложили, дори кратко и общо, никакво основание, довод или оплакване, изведено от нарушение на клаузите на спорните договори или на разпоредбите на приложимото национално право (определения Technion и Technion Research & Development Foundation/Комисия, т. 35 по-горе, EU:T:2012:303, т. 62—65 и Technion и Technion Research & Development Foundation/Комисия, т. 38 по-горе, EU:T:2012:411, т. 58—60). По настоящото дело обаче, както беше посочено в точки 54 и 62 по-горе, жалбоподателите се позовават на такова нарушение на договорните клаузи. От това следва, че правните и фактическите обстоятелства, поради които Общият съд не е направил изменение на квалификацията на жалбите по делата, по които са постановени споменатите по-горе определения, са различни от обстоятелствата в основата на настоящото дело.

69 Накрая, на трето място, Комисията поддържа, че в случая изменението на квалификацията не е необходимо, тъй като контролът за законосъобразност на Общия съд би могъл да обхване и тълкуването и изпълнението на договора Mosaica. В подкрепа на тази теза Комисията, от една страна, прави паралел между контрола за законосъобразност на обжалваното решение и контрола за законосъобразност на решение за възлагане на обществена поръчка и поддържа, че тъй като при втория вид контрол съдът може да проверява спецификацията, по аналогия при контрола за законосъобразност на обжалваното решение съдът можел да провери договора Mosaica. От друга страна, Комисията се позовава на решения от 21 септември 2011 г., Berliner Institut für Vergleichende Sozialforschung/Комисия (T-34/08, EU:T:2011:504), от 28 март 2012 г., Berliner Institut für Vergleichende Sozialforschung/Комисия (T-296/08, EU:T:2012:162), от 13 септември 2013 г., Berliner Institut für Vergleichende Sozialforschung/Комисия (T-73/08, EU:T:2013:433) и от 12 декември 2013 г., Berliner Institut für Vergleichende Sozialforschung/Комисия (T-171/08, EU:T:2013:639), за да подкрепи твърдението си, че в тези решения при контрола за законосъобразност на обжалваните актове Общият съд проверява спорните договори.

70 В това отношение, първо, трябва да се отхвърли направеният от Комисията паралел между настоящото дело и споровете във връзка с обществените поръчки, тъй като спецификацията не е договор в рамките на процедура за обществена поръчка. След това, когато става въпрос за позоваването, което Комисията прави абстрактно и общо на посочената в точка 69 по-горе съдебна практика, от нея не следва, че в случая не е възможно или уместно частично изменение на квалификацията на жалбата, след като това изменение на квалификацията отговаря на кумулативните условия, които са поставени в посочената в точки 58—60 по-горе утвърдена съдебна практика.

71 С оглед на изложените по-горе съображения следва да се допусне частично изменение на квалификацията на настоящата жалба и тя да се разглежда като жалба както на основание на член 263 ДФЕС, с искане за отмяна на обжалваното решение, така и на основание на член 272 ДФЕС, с искане да се установи, че Комисията няма спорното договорно вземане.

72 Следва първо да се разгледа частта от жалбата, която се основава на член 272 ДФЕС.

По искането за установяване, че спорното договорно вземане не съществува

73 Във връзка с искането за установяване, че спорното договорно вземане не съществува в самото начало следва да се уточни, че жалбата е допустима единствено по отношение на Technion. Тъй като TRDF не е страна по договора Mosaica, в който е включена арбитражната клауза, по отношение на посоченото по-горе искане жалбата, подадена от това образувание, е недопустима (вж. в този смисъл решение от 16 декември 2010 г., Комисия/Arci Nuova associazione comitato di Cagliari и Gessa, T-259/09, EU:T:2010:536, т. 40 и цитираната съдебна практика). Впрочем в съдебното заседание жалбоподателите се съгласиха, че частта от жалбата от името на TRDF, която се основава на член 272 ДФЕС, е недопустима.

74 По същество, пред Общия съд Technion оспорва одобрения от Комисията извод на одитора за „нереалността“, по смисъла на член II.19, параграф 1, буква а) от общите условия FP6, на разходите, претендирани от Комисията за работата на г-н K. Във връзка с това Technion изтъква, че от документите, с които разполага, по-конкретно първия ДУП за проекта Mosaica, който му е изпратен с писмото от 4 октомври 2010 г., не се установява г-н K. да е работил едновременно за няколко образувания в рамките на проекта Mosaica. В този контекст Technion поддържа също, че в одитната процедура е нарушено правото му на защита, тъй като Комисията отказала да му даде достъп до документите, за които се твърдяло, че обосновават изводите на одитора. При това положение за Technion не било възможно да изложи надлежно становището си.

75 Комисията оспорва тези доводи.

76 Следва да се припомни, че одиторът заключава, че всички преки разходи за работата на г-н K., които Technion претендира от Комисията, не са допустими, тъй като не е възможно да установи, че тези разходи са реални по смисъла на член II.19, параграф 1, буква а) от общите условия FP6, и има съмнения относно тяхната реалност.

77 На първо място, одиторът открива множество нередности във връзка с извлеченията за отчитане на изработеното от г-н K. време (timesheets), които поставят под въпрос истинността на съдържанието им. Първо, всичките извлечения били подписани наведнъж на една и съща дата и със задна дата за предходната година. Второ, някои извлечения не били подписани от ръководителя на проекта (project manager). Трето, изглеждало, че регистрираните от г-н K. работни часове са часове за бюджета (budgeted hours), а не реални часове (actual hours), тъй като те били еднакви за всеки от дните през одитирания период.

78 На второ място, въз основа на представените от Комисията данни и въз основа на извършения от него одит одиторът установява, че г-н K. работел едновременно за други, различни от Technion образувания. Според констатациите на одитора обаче, от сключените между г-н K. и Technion договори се установявало, че той е назначен на пълен работен ден от това образувание. Освен това по време на одита одиторът бил уведомен, че сключените между Technion и г-н K. договори не му позволявали да работи едновременно за други образувания, без да уведоми за това Technion. Според сведенията, с които разполагал одиторът обаче, г-н K. не уведомил Technion за това.

79 Въз основа на тези обстоятелства одиторът изразява съмнение относно реалността на декларираните от Technion на Комисията време и разходи във връзка с работата на г-н K. и заключава, че не му е възможно да установи тяхната реалност. Той констатира също, че Technion също не е в състояние да установи тяхната реалност. Поради това той предлага всички преки разходи, претендирани във връзка с работата на г-н K., да не се признават.

80 Следва да се отбележи, че Technion изобщо не оспорва констатациите на одитора, че извлеченията за работното време на г-н K. не са достоверни, и по-общо, че не е възможно да установи реалността на неговите престации в рамките на различните проекти, в които участва Technion, по-конкретно в рамките на проекта Mosaica. Technion само оспорва констатацията, че г-н K. е работил едновременно за други образувания.

81 Във връзка с това трябва да се отбележи, че по-конкретно от член 19, параграф 1, букви а) и г) и от член 20, параграф 1 от общите условия FP6, следва, че използваните от изпълнителя методи за регистриране и удостоверяване на работното време трябва да дават възможност на Комисията да провери дали декларираните разходи представляват действителни задължения, отговарят на икономическата логика, са необходими за реализирането на проекта и могат да бъдат пряко свързани с него.

82 Не се спори, че извлеченията за работното време на наетия за изпълнението на проект персонал са средство, което осигурява на Комисията възможност да прави посочените по-горе проверки и поради това те трябва да бъдат достоверни. От съдебната практика следва също, че неспазването на задължението за представяне при финансовия одит на достоверни извлечения за работното време за оправдаване на декларираните разходи за персонал е достатъчно основание всички тези разходи да не бъдат приети (вж. в този смисъл решения от 22 май 2007 г., Комисия/IIC, T-500/04, Сб., EU:T:2007:146, т. 114—117 и CEVA/Комисия, т. 58 по-горе, EU:T:2010:240, т. 139 и цитираната съдебна практика).

83 В случая, при липсата на оспорване по този въпрос от страна на Technion, следва да се приеме изводът на одитора, че поради посочените в точка 77 по-горе три обстоятелства извлеченията за работното време на г-н K. не са достоверни и следователно Комисията е лишена от инструмент за проверка на допустимостта на декларираните разходи.

84 Важно е да се отбележи освен това, че Technion изобщо не представя доказателства, установяващи реалността на престациите на г-н K., които по-общо да поставят под въпрос констатацията на одитора, че Technion не е в състояние да гарантира, че декларираните във връзка с работата на г-н K. разходи са реални. Както съдът на Съюза припомня обаче по друго дело във връзка с Шестата рамкова програма, съконтрахентите на Комисията имат задължението да бъдат в състояние да обосноват реалността на разходите, за които декларират, че е допустимо финансиране от бюджета на Съюза, и това задължение е следствие от необходимостта да докажат, че условието за допустимост на разходите, посочено в член II.19, параграф 1 от общите условия FP6, е изпълнено (решение от 2 октомври 2012 г., ELE.SI.A/Комисия, T-312/10, EU:T:2012:512, т. 115).

85 Technion само поддържа, че от данните, които са му съобщени, по-конкретно одитния доклад и първия ДУП за проекта Mosaica, не се установява г-н K. да е работил едновременно за няколко образувания в рамките на този проект.

86 Първо, следва да се отбележи, че въз основа на тези доводи не може да се приеме, че извлеченията за работното време на г-н K. са достоверни, и по-общо, че в Technion има система за контрол, която дава възможност на Комисията да проверява дали декларираните разходи отговарят на изискванията по член II.19, параграф 1, буква а) от общите условия FP6 (вж. точка 84 по-горе). Поради това тези доводи са неотносими.

87 Във всеки случай следва да се отбележи, че предадените на Technion ДУП във връзка със съдържащите се в окончателния одитен доклад данни показват, че и други образувания освен Technion декларират часове и разходи за работата на г-н K. за периоди, през които това лице е трябвало да работи на пълен работен ден за Technion (вж. точка 78 по-горе). Това обстоятелство може да постави под съмнение реалността на всички декларирани за г-н K. часове и разходи, като се вземе предвид и фактът, че извлеченията за работното му време не са достоверни. Доводите на Technion се свеждат до съвкупност от абстрактни и произволни изводи, които не са подкрепени с никакви доказателства, установяващи реалността на декларираните часове на г-н K.

88 Следва да се отхвърли и доводът на Technion, че това образувание отговаряло в задоволителна степен на изискванията по договора Mosaica, като осъществявало престациите „оптимално“. Наистина, следва да се припомни, че съгласно основния принцип, уреждащ финансирането от страна на Съюза, Съюзът субсидира само действително направени разходи. От този принцип следва, че не е достатъчно бенефициерът на помощта да докаже, че даден проект е реализиран, за да обоснове отпускането на конкретна субсидия. Той трябва освен това да докаже, че е направил декларираните разходи съгласно определените за отпускането на съответната помощ условия, като само надлежно обоснованите разходи могат да се приемат за допустими. Задължението да спазва определените финансови условия представлява дори един от съществените му ангажименти и поради това обуславя отпускането на финансовата помощ (вж. решение Technische Universität Dresden/Комисия, т. 60 по-горе, EU:T:2014:912, т. 71 и цитираната съдебна практика).

89 Накрая, оплакването на Technion относно нарушаването на правото му на защита също не може да се приеме, тъй като сведенията, с които е разполагал, са били достатъчни за обосноваване на изводите в одитния доклад. Във всеки случай с решението си Technion и Technion Research &

Development Foundation/Комисия, точка 33 по-горе (EU:T:2015:272) Общият съд потвърждава отказа на Комисията да даде на Technion достъп до някои документи на основание на Регламент № 1049/2001.

90 С оглед на изложените по-горе съображения следва да се приеме, че Комисията с основание приема, че всички разходи във връзка с работата на г-н K. са недопустими и поради това тя има спорното договорно вземане. Поради това искането на Technion на основание на член 272 ДФЕС трябва да се отхвърли.

91 От това следва също, че направеното в репликата искане също следва да се отхвърли. При всяко положение това искане е недопустимо на основание член 44, параграф 1, буква в) от Процедурния правилник от 2 май 1991 г., тъй като е направено за първи път в репликата и поради това е несвоевременно (вж. в този смисъл решение от 31 март 2001 г., Sunrider/СХВП (VITALITE), T-24/00, Rec, EU:T:2001:34, т. 12).

По искането за отмяна на обжалваното решение

По допустимостта по отношение на TRDF

92 Без да повдига официално възражение за недопустимост на основание член 114 от Процедурния правилник от 2 май 1991 г., Комисията твърди, че искането за отмяна е недопустимо по отношение на TRDF, доколкото тя не е засегната пряко от обжалваното решение по смисъла на член 263, четвърта алинея от ДФЕС.

93 Във връзка с това следва да се припомни, че Общият съд трябва да прецени какво е необходимо за доброто правораздаване предвид обстоятелствата по делото (решение от 26 февруари 2002 г., Съвет/Boehringer, C-23/00 P, Сб., EU:C:2002:118, т. 50—52). По настоящото дело Общият съд счита, че трябва да се произнесе най-напред по съществото на искането.

По същество

94 В подкрепа на искането за отмяна на обжалваното решение жалбоподателите повдигат основание, изведено от липсата на мотиви на обжалваното решение, и основание, изведено от нарушение на принципа на забрана на неоснователното обогатяване.

– По правното основание, изведено от непълнота на мотивите

95 Както правилно отбелязва Комисията, жалбоподателите не излагат никакъв довод в подкрепа на основанието, изведено от непълнота на мотивите. Във всеки случай трябва да се отбележи, че Комисията е изпълнила предвиденото в член 296 ДФЕС задължение за мотивиране.

96 Във връзка с това следва да се припомни, че според постоянната съдебна практика обхватът на задължението за мотивиране зависи от естеството на разглеждания акт и от контекста, в който е бил приет. Мотивите трябва да излагат ясно и недвусмислено съображенията на институцията, която издава акта, така че да дадат възможност, от една страна, на Съда на Съюза да упражни своя контрол за законосъобразност и от друга страна, на заинтересованите лица да се запознаят с основанията за приетата мярка, за да могат да защитят правата си и да проверят дали решението е обосновано (вж. в този смисъл решение от 28 март 2012 г., Ryanair/Комисия, T-123/09, Сб., EU:T:2012:164, т. 177 и цитираната съдебна практика).

97 Не е необходимо мотивите да уточняват всички относими фактически и правни обстоятелства, доколкото въпросът дали мотивите на даден акт отговарят на изискванията на член 296 ДФЕС, следва да се преценява с оглед не само на текста, но и на контекста, както и на съвкупността от правни норми, уреждащи съответната материя. По-конкретно увреждащият акт е достатъчно мотивиран, при положение че е издаден в познат за заинтересованото лице контекст, който му позволява да разбере обхвата на наложената му мярка (вж. решение от 15 април 2011 г., Чешка република/Комисия, T-465/08, Сб., EU:T:2011:186, т. 163 и цитираната съдебна практика).

98 Когато става въпрос за решение за прихващане мотивите трябва да позволяват да се определят точно вземанията, които се прихващат, без да е необходимо мотивите, изложени по-рано при установяването на всяко от тези вземания, да се повтарят в акта за прихващане (решение Чешка република/Комисия, т. 97 по-горе., EU:T:2011:186, т. 164).

99 В случая следва да се отбележи, че в обжалваното решение са посочени ясно вземанията, предмет на спорното прихващане, както и правоотношенията, в резултат на които са възникнали тези вземания, а именно договорът Mosaica, от една страна, и трите договора, посочени по-горе в точка 41, от друга страна. Към решението е приложено и копие от дебитното съобщение, като се посочват резултатите от одита и се обяснява кратко, но в достатъчна степен, произходът на вземането на Комисията срещу Technion. В дебитното съобщение се посочва и писмото на Комисията с предварителна информация от 19 октомври 2011 г. (вж. точка 36 по-горе), като по този начин е изяснен, ако това е било необходимо, контекстът, в който е издадено дебитното съобщение. Накрая следва да се отбележи, че в обжалваното решение е изложено ясно правното му основание, като се сочи член 73 от Финансовия регламент.

100 Поради това следва да се приеме, че обжалваното решение е прието в познат за жалбоподателите контекст, който им позволява да разберат значението му. При това положение се налага изводът, че това решение е надлежно мотивирано. Следователно настоящото основание трябва да се отхвърли.

– По основанието, изведено от нарушение на принципа на забрана на неоснователното обогатяване

101 Жалбоподателите твърдят, че със спорното прихващане Комисията нарушава принципа на забрана на неоснователното обогатяване, тъй като в резултат на спорното прихващане имуществото ѝ се е увеличило във вреда на имуществото на Technion, без основание и неоправдано.

102 Комисията оспорва тези доводи.

103 Както вече е установил съдът на Съюза, в повечето национални правни системи се установява, че исковете за неоснователно обогатяване са създадени, за да бъдат при особени гражданскоправни положения източник на извъндоговорно задължение за този, който се е обогатил, изразяващо се обикновено в задължение за връщане на недължимо полученото (решение от 16 ноември 2006 г., Masdar (UK)/Комисия, T-333/03, Rec, EU:T:2006:348, т. 91).

104 За да бъде уважен иск за неоснователно обогатяване, от основно значение е липсата на каквото и да е валидно правно основание за обогатяването. Това условие не е изпълнено по-конкретно, когато обогатяването се основава на договорни задължения (решение от 16 декември 2008 г., Masdar (UK)/Комисия, C-47/07 P, Сб., EU:C:2008:726, т. 46).

105 Следва да се отбележи, че в случая основанието на обогатяването на Комисията, което се твърди, че е налице, е в договора Mosaica между нея и Technion. При това положение не може да се приеме, че посоченото обогатяване е „неоснователно“. Поради това настоящото основание трябва да се отхвърли.

106 По същата причина трябва да се отхвърли и искането за отмяна на обжалваното решение, без да е необходимо да се разглежда повдигнатото от Комисията възражение за недопустимост.

107 От изложените по-горе съображения следва, че жалбата трябва да се отхвърли изцяло.

По съдебните разноски

108 По смисъла на член 134, параграф 1 от Процедурния правилник на Общия съд загубилата делото страна се осъжда да заплати съдебните разноски, ако е направено такова искане. Тъй като жалбоподателите са загубили делото, те трябва да бъдат осъдени да заплатят съдебните разноски в съответствие с искането на Комисията.

По изложените съображения

ОБЩИЯТ СЪД (първи състав)

реши:

1) Отхвърля жалбата.

2) Осъжда Technion — Israel Institute of Technology и Technion Research & Development Foundation Ltd да заплатят съдебните разноски.

Kanninen Pelikánová Buttigieg

Обявено в открито съдебно заседание в Люксембург на 6 октомври 2015 година.

Подписи